

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය I, II

10 ශ්‍රේණිය

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2017

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය I

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01	(2)	21	(4)
02		22	(2)
03	(1)	23	(3)
04	(1)	24	(2)
05	(4)	25	(2)
06	(4)	26	(3)
07	(2)	27	(2)
08	(2)	28	(1)
09	(1)	29	(2)
10	(3)	30	(3)
11	(1)	31	(3)
12	(3)	32	(2)
13	(4)	33	(4)
14	(4)	34	(1)
15	(1)	35	(3)
16	(2)	36	(2)
17	(2)	37	(1)
18	(1)	38	(4)
19	(3)	39	(4)
20	(2)	40	(3)

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01. (i) තනි ව්‍යාපාරයකි (ලකුණු 01)
 හේතුව :- ආරම්භ කිරීමට ප්‍රාග්ධනය යොදා ඇත්තේ ලක්ෂිත පමණක් නිසා (ලකුණු 01)

(ii) ව්‍යාපාරයේ නමට ලක්ෂිතයේ සම්පූර්ණ නම නොයොදා "ලකුණු" නමින් නමක් යෙදීම

(iii) (අ) නිවස ඉදිරිපිට පිහිටා ඇති පාසල / පාසල් සිසුන්
 (ආ) පොත කියවීමෙන් ලබාගත් දැනුම
 ආරම්භ කිරීමට මුදල් තිබීම

(iv) **වාසි**
 පහසුවෙන් ආරම්භ කළ හැකි වීම
 ලාභ තනිවම භුක්ති විදිය හැකි වීම
 නීතියේ බලපෑම අඩු වීම
 ස්වාධීන තීරණගත හැකි වීම (ලකුණු 1/2 බැගින් 01 යි.)

අවාසි
 වගකීම අසීමිත වීම
 නෛතික පුද්ගලභාවයක් නොමැති වීම
 අඛණ්ඩ පැවැත්මක් නොමැති වීම
 වැඩි ප්‍රාග්ධනයක් සපයා ගැනීම දුෂ්කර වීම (ලකුණු 1/2 බැගින් 01 යි.)

(v)	වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්	
	+ 50 000	=	+ 50 000			}
	+ 20 000	=	-		+ 20 000	
	70 000	=	50 000	+	20 000	
						(ලකුණු 01)
						(ලකුණු 01)

(vi) බැංකු ගිණුම හර 2 000
 මුදල් ගිණුම බැර 2 000

(vii) **මුදල් පොත**

ප්‍රාග්ධනය	50 000	ගැණුම්	4 000
ණය	20 000	බිලෙන්ඩරය	8 000
විකුණුම්	6 000	විදුරු	1 000
		විදුලි බිල්	1 200
		බැංකු	2 000
		ශේෂය ප/ගෙ	59 800
	76 000		76 000

(කරුණු 04 කට 1/2 බැගින් ලකුණු 01 යි. ශේෂයට ලකුණු 01 යි.)

- (viii) මුදල් තැන්පතු පත්‍රිකා
 චෙක්පත් තැන්පතු පත්‍රිකා
 ලදුපත්
 ගෙවීම් චලුවර්
 බැංකු ගිණුම් ප්‍රකාශ
 චෙක්පත් අගරු නිවේදන

(ලකුණු $1/2 \times 4 = 2$)

- (ix) ගැණුම් ජ'නලය
 පළතුරු ණයට ගත්තා රු. 3 000 යි.

- (x) (අ) ජංගම නොවන
 බිලෙන්ඩරය
 ගොඩනැගිල්ල
ජංගම
 මුදල්
 බැංකු ශේෂය

- (ආ) ණය
 ණයහිමියෝ

02. (i) (අ) ✗ (ආ) ✓ (ඉ) ✓ (ඊ) ✗

(ii) ආහාරපාන, නවාතැන් පහසුකම්, ප්‍රවාහන පහසුකම්, වෛද්‍ය පහසුකම්

(iii) භාණ්ඩ නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර, සේවා සැපයීමේ ව්‍යාපාර

(iv) කායික ශ්‍රමය - කම්කරුවා මානසික ශ්‍රමය - ගණකාධිකාරී, කළමනාකරු

(ලකුණු $2 \times 4 = 08$)

03. (i) (අ) ✓ (ආ) ✗ (ඉ) ✓ (ඊ) ✗

(ii) ගනුදෙනුකරු සැපයුම්කරු

★ භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගන්නන්ය.	★ ව්‍යාපාරයට අමුද්‍රව්‍ය හා සේවා සපයන්නන්ය.
★ ව්‍යාපාරයට මුදල් ලබාදේ.	★ ව්‍යාපාරයෙන් මුදල් ලබාගනී.

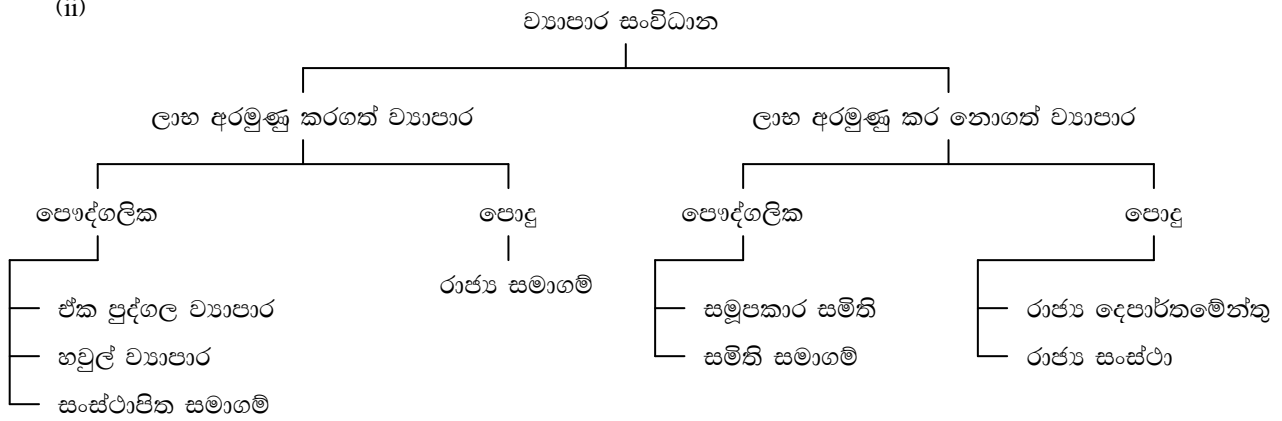
(iii) එක් රටක මුදල් ඒකකයක් තවත් රටක මුදල් ඒකකයක් සමඟ හුවමාරුවන අනුපාතයයි.
 ජපානය - යෙන් මහා බ්‍රිතාන්‍ය - ස්ටර්ලින් පවුම්

(iv) ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනයක් පැවතීම කළමනාකරුවන්ගේ අත්දැකීම්
 සේවකයන්ගේ දැනුම කැපවීම සුවිශේෂී නිෂ්පාදන ක්‍රම
 පිළිගත් සන්නම් නාමයක් තිබීම

(ලකුණු $2 \times 4 = 08$)

04. (i) (අ) ✗ (ආ) ✗ (ඉ) ✓ (ඊ) ✗

(ii)

- (iii) ✗
- ★ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය
 - ★ ස්වේච්ඡා හා විවෘත සාමාජිකත්වය
 - ★ සාමාජිකයන්ගේ සාමූහික අයිතිය
 - ★ පොදු අවශ්‍යතා හා අරමුණු වලින් යුක්ත වීම

- (iv) ✗
- ★ අයිතිකරුගේ මූල්‍ය ශක්තිය
 - ★ අයිතිකරුගේ කුසලතා හා පළපුරුද්ද
 - ★ සේවක සංඛ්‍යාව
 - ★ වෙළෙඳපොල කොටස

(ලකුණු 2 × 4 = 08)

05. (i) (අ) ප්‍රධාන මුදල් භාරකරු විසින් සුළු මුදල් භාරකරුට නිශ්චිත කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා වියදම් කිරීමට ලබාදෙන නිශ්චිත මුදල් ප්‍රමාණය

(ලකුණු 01)

- (ආ) අමතර ප්‍රාග්ධනය යෙදීම
- ආදායම
 - වියදම්
 - ගැනිලි

(ලකුණු 01)

- (ii)
1. බැංකු ණය වාරිකය රු. 30 000 ක් ගෙවීම
 2. රු. 7 000 ක විදුලි ගාස්තු ගෙවීම
 3. අයිතිකරු තමා සතු රු. 1 000 000 වටිනා මෝටර් රථය ව්‍යාපාරයට යෙදවීම
 4. රු. 16 000 ක් වටිනා බඩු තොගය රු. 15 000 කට විකිණීම
 5. රු. 7 500 ක් ණයගැතියන්ගෙන් මුදල් ලැබීම

(iii)

සුළු මුදල් පොත **ල. 1/2**

ලැබීම්	ස ප්‍ර	දිනය	විස්තරය	ව අ	ගෙවීම් රු.	විශ්ලේෂණ තීරු				ලෙජර ගිණුම් රු.	ලෙජර පිටු
						තැපැල් රු.	ගමන් රු.	ලිපිද්‍රව්‍ය රු.	විවිධ රු.		
200	2 300 1/2	2017									
		02.01	ශේෂය ප/ගෙ								
		02.01	මුදල්								
		02.03	තැපැල්	1	110	110					
		02.07	බස් ගාස්තු	2	140		140				
		02.10	පැන් පැන්සල්	3	120			120			
		02.12	තෙත්මිණිට	4	500					500	ල. 1/2
		02.15	සිසිල් බීම	5	180				180		
		02.17	මුද්දර සහිත ලියුම් කවර	6	75	75					
		02.19	ෆයිල් කවර	7	220			220			
		02.20	පිරිසිදු කිරීමේ වියදම්	8	250				250		
02.24	ක්‍රීරෝද රථ ගාස්තු	9	300			300					
02.27	ගෙනඒමේ කුලී	10	350					350	ල. 1/2		
				2 245	185	440	340	430	850		
			ශේෂය ප/ගෙ	ල. 1/2	255	ල. 1/2	ල. 1/2	ල. 1/2			
2 500				2 500							
255			ශේෂය ඉ/ගෙ								
2 245	ල. 1/2		මුදල්								

(ලකුණු 05)

06. (i) (අ) *
- * වැරදි නිවැරදි කිරීමේ සටහන්
 - * ගැලපුම් සටහන්
 - * ජංගම නොවන වත්කම් ණයට ගැනීම
 - * ජංගම නොවන වත්කම් ණයට විකිණීම

(ලකුණු 01)

(ආ) භාණ්ඩයක ලකුණු කළ මිලෙන් කරනු ලබන අඩු කිරීම

(ලකුණු 01)

(ii)

ප්‍රාග්ධන ගිණුම

7/31 ශේෂය ප/ගෙ	200 000	7/1 මුදල් ගිණුම	200 000
	200 000		200 000
		8/1 ශේෂය ඉ/ගෙ	200 000

ගැණුම් ගිණුම

7/6 මුදල්	25 000	7/31 ශේෂය ප/ගෙ	25 000
	25 000		25 000
8/1 ශේෂය ඉ/ගෙ	25 000		

විකුණුම් ගිණුම

7/31 ශේෂය ප/ගෙ	20 000	7/15 මුදල් ගිණුම	20 000
	20 000		20 000
		8/1 ශේෂය ඉ/ගෙ	20 000

බැංකු ණය ගිණුම

7/31 ශේෂය ප/ගෙ	30 000	7/25 මුදල් ගිණුම	30 000
	30 000		30 000
		8/1 ශේෂය ඉ/ගෙ	30 000

මුදල් ගිණුම

7/1 ප්‍රාග්ධන ගිණුම	200 000	7/6 ගැණුම් ගිණුම	25 000
7/15 විකුණුම් ගිණුම	20 000	7/31 ශේෂය ප/ගෙ	225 000
7/25 බැංකු ණය ගිණුම	30 000		
	250 000		250 000
8/1 ශේෂය ඉ/ගෙ	225 000		

ගිණුමකට ලකුණු 01 බැගින්

අමායාගේ ව්‍යාපාරය

2017.07.31 දිනට ශේෂ පිරික්සුම

විස්තරය	හර රු.	බැර රු.
ප්‍රාග්ධන ගිණුම		200 000
ගැණුම් ගිණුම	25 000	
විකුණුම් ගිණුම		20 000
බැංකු ණය ගිණුම		30 000
මුදල් ගිණුම	225 000	
	250 000	250 000

}
ල : 01
}
ල : 01

(ලකුණු 02)

(iii)

ගැණුම් ජ'නලය ල. 1/2

දිනය	ඉ. අ.	සැපයුම්කරු	මුළු වටිනාකම	ලෙ. පි.
2017.08.12		ලක්ෂාන් ල. 01	2 340	
2017.08.21		දිල්ෂාන් ල. 01	2 375	
2017.08.31		ගැණුම් ගිණුමට හර කළා. ල. 1/2	4 715	

(ලකුණු 03)

07. (i) (අ) වෙක්පත් අවිධිමත්ව ලියා තිබීම
ජංගම ගිණුමේ මුදල් නොතිබීම

වෙක්පතට තබා ඇති අත්සන ආදර්ශ අත්සනට වඩා වෙනස්වීම

(ලකුණු 01)

- (ආ) *
- ගනුදෙනුවක් සම්පූර්ණයෙන්ම පොත්වලින් මඟහැරීම
 - ගනුදෙනුවක වටිනාකම මූලික පොත්වල වැරදියට සටහන් වීම
 - එකම ගනුදෙනුව ගිණුම් පොත්වල දෙවරක් සටහන් වීම
 - කිසියම් ගනුදෙනුවක වටිනාකම නියමිත ගිණුමේ සටහන් නොකර වෙනත් ගිණුමක සටහන් වීම

(ලකුණු 01)

(ii)

බැංකු ගිණුම (සංශෝධිත)

දිනය	විස්තරය	ස. පි.	වටිනාකම රු.	දිනය	විස්තරය	ස. පි.	වටිනාකම රු.	
10.31	ශේෂය ඉ/ගෙ ලාභාංශ ල. 01		14 000		බැංකු ගාස්තු ස්ථාවර නියෝග ශේෂය ප/ගෙ		1 200	ල. 01 ල. 01
			800				1 500	
	14 800		12 100					
	12 100		14 800					
	ශේෂය ඉ/ගෙ							

බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය

	රු.	රු.	
2017.10.31 දිනට බැංකු ගිණුමේ සංශෝධිත ශේෂය		12 100	ල. 1/2
එකතු කළා :			
නිකුත් කළ නමුත් ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොකළ වෙක්පත්	3 600	3 600	ල. 1
		15 700	
අඩු කළා :			
තැන්පත් කළ නමුත් නිශ්කාශනය නොවූ වෙක්පත්	3 000	(3 000)	ල. 1
2017.10.31 දිනට බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය ල. 1/2		12 700	

(ලකුණු 06)

(iii)

පොදු ජ'නලය

දිනය	ව. අ.	විස්තරය	ස. ප.	හර (රු)	බැර (රු)	
		ගැණුම් ගිණුම ණයහිමියෝ (රු. 6 000 ක ගැණුම් ඉන්වොයිසියක් පොත්වල සටහන් නොවීමෙන් වූ වරද නිවැරදි කිරීම)		6 000	6 000	€ 1/2
		විදුලිය ගාස්තු ගිණුම දුරකථන ගාස්තු ගිණුම (රු. 1 000 ක විදුලිය ගාස්තු දුරකථන ගාස්තු ගිණුමේ ලිවීමෙන් වූ වරද නිවැරදි කිරීම)		1 000	1 000	€ 1/2
	 අවිනිශ්චිත ගිණුම (ණයහිමි ගිණුමේ ශේෂය වූ රු. 12 000 ශේෂ පිරික්සුමේ රු. 19 000 ක් ලෙස සටහන් වීමේ වරද නිවැරදි කිරීම)			7 000	€ 1/2

අවිනිශ්චිත ගිණුම

ශේෂ පිරික්සුමේ වෙනස	7 000	7 000
€ 1/2	7 000	€ 1/2	7 000

(ලකුණු 04)

